

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2013

JĘZYK ŁACIŃSKI I KULTURA ANTYCZNA POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2013

Część I – leksykalno-gramatyczna (20 punktów)**Zadanie 1. (0–5 pkt)**

Obszar standardów	Opis wymagań	Poprawna odpowiedź
Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Rozpoznanie form morfologicznych i ich składniowego zastosowania (I, 1: 1, 3, 6, 12; II 1)	1. C (magna) 2. A (pugnando) 3. A (mihi)/(C ad me) 4. D (frater) 5. B (regum)

Zadanie 2. (0–5 pkt)

Korzystanie z informacji	Zastosowanie wiedzy o gramatyce i leksyce do wyjaśniania pojęć i terminów w języku polskim, mającym źródło w łacinie (II, 1 f; II 5)	1. V 2. V 3. F 4. F 5. V
--------------------------	---	--------------------------------------

Zadanie 3. (0–5 pkt)

Korzystanie z informacji	Zastosowanie wiedzy o gramatyce do dokonywania transformacji gramatycznych, identyfikowania łacińskich konstrukcji zdaniowych (II: 1b, 1d)	1. F 2. V 3. V 4. V 5. F
--------------------------	---	--------------------------------------

Zadanie 4. (0–5 pkt)

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie form morfologicznych i ich składniowego zastosowania (I, 1: 1, 3, 6, 7, 11, 14)	1. B (ei) 2. B (precibus) 3. C (gratulum) 4. A (agam) 5. B (divitiarum)
-------------------------	--	---

Uwaga: W zadaniach 1–4 zdający otrzymał 1 punkt za każdą poprawną odpowiedź; 0 punktów za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Część II – przekład tekstu (50 punktów)**Zadanie 5. (0–50)**

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Dokonanie przekładu na język polski oryginalnego tekstu łacińskiego, czyli: <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznanie ogólnego sensu tekstu – wykorzystanie wiadomości o gramatyce i leksyce łacińskiej do sporządzenia przekładu – zastosowanie poprawnych technik przekładu łacińskich struktur morfologicznych, składniowych – zastosowanie właściwych polskich odpowiedników leksykalnych dla łacińskich wyrazów i związków frazeologicznych – zredagowanie spójnego i poprawnego stylistycznie przekładu. (I 1; II 1–6)

Przekład tekstu nr 1 M. Tullius Cicero, <i>In Verrem</i>, II, 4, 94			
Lp.	Zdanie	Punktacja	
		cząstkowa	maksymalna
1.	Herculis templum est apud Agrigentinos non longe a foro	0-1-2	4
	sane sanctum apud illos et religiosum.	0-1-2	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
2.	Ibi est ex aere simulacrum ipsius Herculis	0-1-2	11
	quo non facile dixerim quicquam me vidisse pulchrius	0-1-2-3	
	usque eo, iudices, ut rictum eius ac mentum paulo sit attritius	0-1-2-3	
	quod in precibus et gratulationibus non solum id venerari, verum etiam osculari solent.	0-1-2-3	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
3.	Ad hoc templum, cum esset iste Agrigenti	0-1-2	6
	duce Timarchide	0-1	
	repente nocte intempesta servorum armatorum fit concursus atque impetus.	0-1-2-3	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
4.	Clamor a vigilibus fanique custodibus tollitur;	0-1-2	6
	qui primo cum obsistere ac defendere conarentur,	0-1-2	
	male mulcati clavis ac fustibus repelluntur.	0-1-2	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
5.	Postea convulsis repagulis effractisque valvis	0-1-2-3	6
	demoliri signum ac vectibus labefactare conantur.	0-1-2-3	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
6.	Interea ex clamore fama tota urbe percrebruit expugnari deos patrios,	0-1-2-3	12
	non hostium adventu necopinato neque repentino praedonum impetu,	0-1-2-3-4	
	sed ex domo atque ex cohorte praetoria	0-1-2	
	manum fugitivorum instructam armatamque venisse.	0-1-2-3	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
7.	Poprawność językowa i stylistyczna całego przekładu	0-1-2-3-4-5	5
Razem			50

*Punkt ten przyznawano tylko wtedy, gdy zdający nie otrzymał punktów za przekład poszczególnych części zdania, ale zrozumiał jego treść.

Przekład tekstu nr 2 G. Suetonius Tranquillus, <i>De vita Caesarum: Divus Iulius</i>, 45			
Lp.	Zdanie	Punktacja	
		częstkowa	maksymalna
1.	Fuisse traditur excelsa statura,	0-1-2	11
	colore candido, teretibus membris, ore paulo pleniore, nigris vegetisque oculis, valitudine prospera,	0-1-2-3-4-5	
	nisi quod tempore extremo repente animo linqui atque etiam per somnum exterreri solebat.	0-1-2-3-4	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
2.	Comitali quoque morbo bis inter res agendas correptus est.	0-1-2-3	3
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
3.	Circa corporis curam morosior,	0-1-2	10
	ut non solum tonderetur diligenter ac raderetur,	0-1-2	
	sed velleretur etiam, ut quidam exprobraverunt,	0-1-2	
	calvitii vero deformitatem iniquissime ferret	0-1-2	
	saepe obtrectatorum iocis obnoxiam expertus.	0-1-2	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
4.	Ideoque et deficientem capillum revocare a vertice adsueverat	0-1-2	8
	et ex omnibus decretis sibi a senatu populoque honoribus non aliud aut recepit aut usurpavit libentius	0-1-2-3-4	
	quam ius laureae coronae perpetuo gestandae.	0-1-2	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
5.	Etiam cultu notabilem ferunt:	0-1-2	13
	usum enim lato clavo ad manus fimbriato	0-1-2	
	nec umquam aliter quam ut super eum cingeretur,	0-1-2	
	et quidem fluxiore cinctura;	0-1-2	
	unde emanavisse Sullae dictum optimates saepius admonentis,	0-1-2-3	
	ut male praecinctum puerum caverent.	0-1-2	
	* zrozumienie sensu całego zdania	* 0-1	
6.	Poprawność językowa i stylistyczna całego przekładu	0-1-2-3-4-5	5
Razem			50

*Punkt ten przyznawano tylko wtedy, gdy zdający nie otrzymał punktów za przekład poszczególnych części zdania, ale zrozumiał jego treść.

Część III – pisanie własnego tekstu (30 punktów)

Zadanie 6. (0–30)

Obszar standardów	Opis wymagań
Tworzenie informacji	Zinterpretowanie przekazów kulturowych i tworzenie tekstu własnego, czyli: <ul style="list-style-type: none">– zanalizowanie i zsyntezowanie treści zawartych w materiale źródłowym– wyselekcjonowanie posiadanych wiadomości i wykorzystanie ich do wykonania zadania– zintegrowanie wiedzy z różnych dziedzin– wyrażenie i uzasadnienie swojego punktu widzenia, opinii– zredagowanie wypowiedzi z zachowaniem treściowych i formalnych zasad organizacji tekstu– sformułowanie wypowiedzi zgodnie z zasadami poprawności językowej. (I 2. 17a, 20 e, g; III a–g)

Temat: Jakimi motywami kierowali się bohaterowie mitów greckich w zmaganiach ze światem bogów? Odpowiedz na podstawie analizy podanych tekstów kultury i własnej wiedzy. W swojej pracy zwróć uwagę na konsekwencje tych zmagania.

I. Rozwinięcie tematu (można otrzymać maksymalnie 25 punktów)

1. **Bohaterowie, np.:** 0–4
- a. Prometeusz – stwórca i opiekun ludzi, dawca ognia,
 - b. Dzeus,
 - c. Mieszkańcy Likii,
 - d. Arachne – tkaczka, w tekście ukazana jako studentka Boskiej Akademii Sztuk Pięknych,
 - e. Atena – bogini uzdolniona w dziedzinie rzemiosł artystycznych,
 - f. Niobe – matka czternaściorga dzieci, postać tragiczna,
 - g. Apollo i Artemida – bogowie, dzieci Latony i Dzeusa.

2. Motywy zmagania z bogami 0–8

Hezjod, Narodziny bogów, np.:

- a. pragnienie dobra dla ludzi,
- b. chęć przeciwstawienia się despotycznemu Dzeusowi,
- c. oszukanie boga w imię korzyści dla ludzi,
- d. stawianie dobra ludzi ponad własne.

Owidiusz, *Metamorfozy*, np.:

- e. bezmyślność, głupota wieśniaków z Likii,
- f. bezduszne potraktowanie spragnionej Latony,
- g. egoizm, złośliwość.

Zbigniew Herbert, *Arachne*, np.:

- h. sława tkaczki, która doszła do uszu Ateny,
- i. sprowokowanie bogini do pojedynku,
- j. wzbudzenie oburzenia Ateny swobodną obyczajowo sceną ukazaną na tkaninie.

Obraz Gabriela Lemonnier, np.:

- k. pycha Niobe,
- l. świadoma obraza Latony kpinami z małej liczby potomstwa,
- m. sprowokowanie zemsty Apollina i Artemidy.

3. Konsekwencje konfrontacji z bogami

0–8

Hezjod, *Narodziny bogów*, np.:

- a. okrutna zemsta Dzeusa,
- b. powtarzające się cierpienie przykutego do skały tytana,
- c. kary dla ludzi (puszka Pandory),
- d. uwolnienie od męki przez Heraklesa.

Owidiusz, *Metamorfozy*, np.:

- e. wzbudzenie gniewu bogini,
- f. zamiana wieśniaków w żaby.

Zbigniew Herbert, *Arachne*, np.:

- g. śmierć Arachne,
- h. zamiana Arachne w pająka przez Atenę.

Obraz Gabriela Lemonnier, np.:

- i. zemsta Apollina i Artemidy na dzieciach Niobe za obrazę Latony,
- j. bezsilne patrzenie Niobe na śmierć dzieci,
- k. bezwzględność bogów widzących cierpienie Niobe,
- l. skamienienie Niobe.

- 4. Wnioski, np.:** 0–5
- a. konfrontacja bohaterów z bogami często podejmowanym tematem,
 - b. przyczyna konfliktu – pycha (hybris),
 - c. przyczyna konfliktu: głupota lub bezmyślność albo świadoma prowokacja,
 - d. zwycięstwo bogów,
 - e. niemożność pokonania bogów,
 - f. okrucieństwo kary wymierzanej przez bogów.
- II. Poprawność językowa i stylistyczna** 0–3
- 1. Poprawna, ujednolicona składnia i frazeologia, zgodna z normą fleksja i ortografia; żywy i zgodny z zastosowaną formą styl, bogate słownictwo. 0–3
 - 2. Poprawna składnia i frazeologia (nieliczne błędy), zgodna z normą fleksja i ortografia (nieliczne błędy), zgodny z zastosowaną formą styl, wystarczająca leksyka. 0–2
 - 3. Wypowiedź komunikatywna mimo schematycznej i często niezgodnej z normą składni, dopuszczalne błędy ortograficzne, widoczne schematy językowe. 0–1
- III. Kompozycja pracy** 0–2
- 1. Funkcjonalna wobec tematu, spójna wewnętrznie, uporządkowana. 0–2
 - 2. Uporządkowana, spójna. 0–1